

הצדיק ממעזיבוז, חוטר מגזע רוז'ן ואפטא,

הרה"ק רבי ישראל שלום יוסף ממעזיבוז זי"ע

שורש יש"י

דמותו הטמירה של

הרה"ק רבי ישראל שלום יוסף ממעזיבוז' זי"ע
ליומא דהילולא ה-קט"ז, כ"ט אב תרע"א-תשפ"ו

| מ. בר אשי |

שמקום מנוחתו באהל הק' בוויזניצא

וויזניקע - עיירת מרפא ונופש שבמחוז ההר ע"י ויזניצא

פתיחה

שלום יוסף מסדיגורא זי"ע בעל 'כנסת מרדכי'.
כיצד הגיע הרבי ממעז'בוז זי"ע לנוח בשלום בוויזניץ?
על כך במאמר שלפנינו, לרגל יומא של הרה"ק רבי ישי
ממעז'בוז זי"ע ביום כ"ט במנחם-אב, במלאות 115 שנים
להסתלקותו בשנת תרע"א.

בתוככי אהל הצדיקים רבותינו הקדושים זי"ע בעיר ויזניצא,
נמצא מקום מנוחת כבודו של האי צדיקא קדישא רבי ישראל
שלום יוסף ממעז'בוז זי"ע, חוטר מגזע צדיקי אפטא ורוזין זי"ע,
אשר זכה ומזערעו נמשכות הנהגות חצרות קודש בדורנו, בהיותו
חותנם של הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן והרה"ק רבי מרדכי

שְׁרֵשׁ יִשְׁרָאֵל לְנֶס

הרה"ק רבי ישראל שלום יוסף נולד נולד בחודש חשוון
תרל"ג בז'נקוב, לאביו הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל
ממעז'בוז בעל 'אור יהושע', בן הרה"ק רבי משולם זוסיא
מז'נקוב, בן הרה"ק רבי יצחק מאיר מז'נקוב, בן הרה"ק רבי
אברהם יהושע העשיל מאפטא זי"ע. האב ראי"ה ממעז'בוז
היה חתנו של הרה"ק ר' שלום יוסף מסדיגורא בכור בני
הרה"ק ר' ישראל מרוז'ין זי"ע, ומתוך כך השתלשלו רבים
ממנהגי בית רוז'ין לאחר קדשו במעז'בוז.

שמו בישראל נקרא ישראל שלום יוסף, על שם זקניו
הרה"ק מרוז'ין ובנו הרה"ק רבי שלום יוסף מסדיגורא זי"ע.
כשהכניסוהו בביתו של אברהם אבינו השתתף בשמחה

אבי זקנו הרה"ק רבי יצחק מאיר מז'נקוב, שזכה לאריכות ימים
ונלב"ע בגיל קרוב לגבורות בשנת תרט"ו – שנתיים לאחר לידת נינו.
בבית זקניו גודל וחונך לתורה וחסידות ברוב אהבה ומסירות. זקני
החסידים היו משתעשעים בו ומלמדים אותו את דרכי החסידות.
היה תמיד מבין ומאזין, מביט ומקשיב, לתפילות זקנו ולתפילות אביו
שהיו מתפללים כשליחי ציבור לפני העמוד בימים הנוראים ובימי חג
ומועד, כמנהג בית מעז'בוז. תורתם ותפילתם הערבה בהשתפכות הלב
והנפש לפני ה', היו לו לטל תחיה ולהתחזקות בעבודת ד'.

בהגיע עת דודים הקים את ביתו עם הרבנית מרת שרה רבקה
בת דודו הרה"ק רבי אברהם יעקב הראשון מסדיגורא זי"ע. החתונה
התקיימה בב' באלול תרכ"ו. לחתונה שיגר זקן הכלה הרה"ק ה'בית
אהרן' מקארלין איגרת לחתנו הרה"ק ראי" מסדיגורא, בה כתב: "רבות

מסדיגורא והראה לו את מאמר חז"ל על מי שלא נפקד בבנים במשך עשר שנים, שעליו לגרש את אשתו ולישא אשה אחרת. ענה לו חתנו רבי אברהם יהושע העשיל ואמר: אבל כיצד אפשר להיפרד מחותן קדוש שכזה – 'ווי קען מען זיך אפשיידען פון אזא הייליגען שווער?' לאחר כעשרים שנה, בכ"ה בסיון תרמ"ז, נפטרה הרבנית בתו של הרה"ק רא"י מסדיגורא ללא בנים [היא טמונה בבית החיים 'החדש' במעז'בוז], ואז נשא לאשה את הרבנית מרת בת שבע טריינא, בת הרה"ק רבי יעקב שמשון חודרוב זצוק"ל אב"ד באהפאלי באוקראינה, מצאצאי הרה"ק ר' פנחס מקאריץ, הרה"ק ר' גדליה מליניץ ה'תשואות חן' והרה"ק ר' יעקב שמשון משפטיווקא, זיע"א. רבי יעקב שמשון מביאהפאלי היה גם חותנו [בזיוו"ש] של הרה"ק רבי זאב מראחמיסטריווקא וזקנה של הרבנית הצ' מרת מרגלית א"ח רבה"ק ה'אמרי חיים' זי"ע. מזיווג זה נולדו לרבי יש"י ממעזיבוז תשעת ילדיו.

הנהגות קודש מופלאות

לאחר הסתלקות אביו בשנת תרמ"א, מילא מקומו כאדמו"ר במעז'בוז. היה מפורסם בין החסידים מלבד הפלגתו בתורה ויראה, גם בפקחותו ובענוותנותו. הוא היה גם ידוע באמרותיו השנונות ובסיפורי הצדיקים שהיה רגיל לספר, בהם היה משמיע לשומעיו לקח מוסר ודרך לדעת את ד'. המוני חסידים היו נוהרים אליו, להסתופף בצילו ולבקש עצתו. זקני החסידים היו מספרים בערגה על הנהגתו בקודש, על צניעותו המופלאה ועל יחסי אהבה ואחוה עם הבריות אשר מצאה את בטויה גם בוותרנותו הרבה למען השלום. שביבים מהנהגתו מצינו בהספד עליו שהודפס ע"י הרה"ח ר' שמואל זוסיא בלאך ז"ל מאוהרינין בספר "שורש ישי":

"מי יוכל לספר גודל ענוותנותו ופשטותו, שהיה מחזיק עצמו תמיד לאיש פשוט, ומרגלא היה בפומיה שחושש על מעות פדיון שלקח, שמא הוא גזל, והיה אומר לאנשים הנותנים: הלא איש פשוט אני ולמה ישימו עיניהם בי, רק שבטוח אני שבזכות אבותי הקדושים ייושעו". "והיה נוח לבריות מאוד, לא התערב על ריב רק תמיד הלך עם כל אדם מישרים וכולם אהבוהו, והיה בו ממידתו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום".

"והוא היה דומה לכותל ואילן, כי הוא בנה חומה חזקה ובצורה להיות למשגב הדת, ועמל ממש במסירות נפש להחזיק הדת על תלה, כי הוא לא הסתפק בזה שהשקה צאן קדשים מבארו באר מים חיים, רק עוד עשה צדקה וחסד באופן אשר לא ישוער, כי כמה עסק ביחד עם הרבנית – להספיק מאכל כשר ברשיון הממשלה הרוממה לאנשי חיל היהודים, אשר בימי הקיץ הם בעיר מעזיבוז במספר רב, כי שם באים למסע המחנות. והיה צריך לזה הון רב ועצום, והוא ביחד עם הצדקת היו עושים ומעשים בכל תחבולות שבעולם".

עוד מובא שם סיפור מופלא: "סיפור החסיד ר' יצחק ב"ר יוסף ז"ל ממעזיבוז בערך כ"ב שנים לפני פטירת הרבי כשהוא היה ממונה לחלק עצים לעניים, ויהי בלילה והנה הרבי פקד עליו לבוא אליו לבית מדרשו, ויהי כאשר בא אליו, שלח הרבי כל איש מעליו וילבש אדרת שער פשוטה וישנה ויתעטף במטפחת (הנקרא באשליק בלע"ז) ויתחפש כנושא סבל, והשביעני אשר לא אספר לאיש כל ימי חייו

חותנו הרה"ק רבי יעקב שמשון חודרוב מביאהפאלי זי"ע

מחשבות בלב איש ועצת... בוודאי היה חפצי ותשוקתי בחפיצה וחשיקה ודביקה לנסוע למחניכם על ראש שמחתנו כמאז ומקדם, וכבר הודעתי לכם במכתבי בשבוע שעבר ששמתי לדרך פעמי, וחזרתי לביתי לחיים ולשלום מחמת טעם הכתוב שם, מצמצום הזמן לפי כוחי בהליכה וחזרה בסמיכות הימים ליו"ט הבע"ל, ומחמת ריבוי הגשמים. ע"כ אני שולח ביחוד את אהובי וידידי המופלג החסיד מו"ה יו"ט שמחה נ"י המוכ"ז למחניכם, ושלוחו של אדם כמותו... ונא אהובי בני היקרים שיחיו לאו"ט להיות בשמחה כאילו אני במחניכם, וברכתי תעלה מכאן ע"י ט"ג (טלגרם) הרוחני. וכשתכתבו לי באמתתן של דברים שאתם בשמחה, תחיו את נפשי בפקוח נפש ממש...

סיפרה בתו הרבנית מרת מירל מסדיגורא אשת הרה"ק ה'כנסת מרדכי', כי אחר שעברו עשר שנים מחתונתו ולא נפקד בבנים, פנה אליו חותנו הרה"ק רבי אברהם יעקב

**עשה צדקה וחסד באופן אשר
לא ישוער, כי כמה עסק ביחד עם
הרבנית - להספיק מאכל כשר
ברשיון הממשלה הרוממה לאנשי
חיל היהודים, אשר בימי הקיץ הם
בעיר מעזיבוז במספר רב**

בנו הרה"ק רבי יצחק מאיר ממעז'בוז חיפה נראה משמאל, בשמחת הבר מצוה של כ"ק אדמו"ר משאץ וויזניץ שליט"א

מה שאראה כעת ממנו, ופקד עלי להניח גזרי עצים על עגלת חורף קטנה, והוא משך בעגלה. מובן מאליו כי אני רציתי לעכב בידו, ולא הניחתי, כי אמר שרוצה לעשות מצוה בגופו, וכך משך את העגלה עד אשר בא לבית איש עני הגון, וזרק את העצים לביתו ואמר לו: 'הרבי שלח לך עצים'. וכשהעני דימה כי הוא נושא סבל ורצה לשלם לו בעד טרחתו, ענה לו: אינך צריך כי הרבי בעצמו ישלם...

הסטנדר ממושב

הקודש

מסופר שבבילל שמחת תורה היה נוהג ללכת להתפלל בבית מדרשו של הבעש"ט זי"ע במעז'בוז, ואחר ההקפה הראשונה שב לעריכת ההקפות בבית מדרשו. סיפר בנו הרה"ק ר' יצחק מאיר מחיפה, כי מקום תפילתו של הבעש"ט זי"ע בק' בבית מדרשו, היה בספסל הראשון שלפני ארון הקודש, ואביו רבי יש"י היה מעורר שאין לדבר דברי חול ע"י מקום קדוש זה. אח"כ רכש את הספסל במיטב כסף, ציווה לנסר את מקום מושבו של הבעש"ט ועשו מזה עמוד לתפילה עבורו.

[אבי החתן הרה"ק ה'פחד יצחק' מבאיאן היה חתן הרה"ק ר' יוחנן מרחמיסטריווקא זי"ע].

בשנת תרס"ט אירס את בתו הרבנית צירל, עם הרה"ק רבי מרדכי שלום יוסף, ה'כנסת מרדכי' מסדיגורה זי"ע, בנו של הרה"ק ר' אהרן מסדיגורה זי"ע. אולם בחתונה לא זכה רבי יש"י להשתתף, כי נסתלק שנתיים לפני כן.

הרה"ח ר' בערל ולצר ז"ל סיפר, שכאשר חלה הרה"ק ר' יש"י, בא להבריא בוויז'ענקע, ורבונו הסב"ק בא כמה פעמים לבקרו. כשהרגיש הרה"ק ממעז'בוז שקרבה שעתו, ביקש מהסב"ק, היות והוא צריך לחתן את בתו, שרבונו יסע לחתונה ויעמוד במקומו מצד הכלה.

מרון הס"ק ה'אהבת ישראל' זי"ע אכן נסע לסדיגורה להשתתף באותה חתונה שהתקיימה ביום ב' בניסן תרע"ג, היות שהחתן והכלה היו יתומים מאביהם. לחתונה אף הגיעו צדיקי בית רוז'ין ועוד צדיקים מבני המשפחה.

וינתנה לנחלה

לישראל

הרה"ק רבי ישראל שלום יוסף נלב"ע בכ"ט במנחם-אב תרע"א, בכפר וויז'נקע – עיירת מרפא ונופש שבמרום ההר ע"י וויזניצא, והוא הובא למנוחות בוויזניצא באהל רבוה"ק זי"ע.

מספר כ"ק אדמו"ר מקאפיטשניץ שליט"א כי שמע מהרה"ק ה'מקור ברוך' מסערט וויזניץ זי"ע שהיה אז בחור, כי רבי יש"י נסתלק ממש על ידי, כי מרון הס"ק

שער הספר 'שרש ישי' 'היה מגיד מישרים בק'ק מעז'בוז ומנוחתו כבוד בק'ק וויזניצ'ע'

בשנת תרס"ט אירס רבי יש"י את בתו הרבנית צירל, עם הרה"ק ה'כנסת מרדכי' מסדיגורה. אולם בחתונה לא זכה רבי יש"י להשתתף, כי נסתלק שנתיים לפני כן

הסב"ק כשושבין הכלה

בשנת תרס"ח השיא הרה"ק רבי יש"י את בתו הבכורה הרבנית חוה שרה עם הרה"ק ר' מרדכי שלמה מבאיאן זי"ע, בנו הצעיר של הרה"ק ה'פחד יצחק' מבאיאן זי"ע. בחתונה זו השתתף רבה"ק ה'אמרי חיים' זי"ע כאברך, עם הרבנית ע"ה, בהיותם בני דודים של החתן והכלה

חתנו הרה"ק הכנסת מורדכי
מסדיגורא זי"ע

חתנו הרה"ק רבי מורדכי שלמה
מבאניא זי"ע

המצבה באהל הק' בוויזניץ

מזבחות בני יש"י

אלמנת הרה"ק ר' יש"י הרבנית בת שבע טריינא האריכה ימים לאחר פטירת בעלה והשיבה נשמתה ליוצרה כשנרצחה ע"י הנאצים ימ"ש בעיירה פטרקוב הסמוכה לטרנופול, ונקברה בקבר אחים, בד' בניסן תש"ג. הרבנית שהיתה מפורסמת בצדקותה ובפקחותה, נהגה לקום עם שחר, כדי לשפוך שיח ותפילה ולקונן על חורבן בית המקדש. היתה ידועה כידועת ספר, הבקאה בספרי מוסר וחסידות, משלים וחיזות, דרוש ואגדה. בכל עת ושעה, הרבתה להחדיר יהדות ומוסר בצאצאיה ובכל הסובבים אותה, יהי זכרה ברוך.

יחד עמה נעקדו על קידוש ד' הבנים רבי אברהם יהושע העשיל (השני), שכיהן כאדמו"ר ממזיבז-טרנופול [מסופר, כי בעת הלחם לבור המוות דיבר לפני חסידיו דברי נחמה על כך שהם זוכים להיות קרוב לנכר על עם ישראל ואל להם לחשוב מחשבת פיגול כדי לא לפסול הקרבן ואז שר את הניגון "אל תירא עבדי יעקב"]; רבי משה והאחות לאה רחל, ה"ד.

מבני הרה"ק ר' יש"י נותר לפליטה לאחר השואה בנו השני הרה"ק ר' יצחק מאיר ממעז'יבז חיפה צוק"ל, שנלב"ע ב"ט במנחם-אב תשמ"ה בחיפה ומנוחתו כבוד בהר הזיתים בירושלים. קשרי המשפחה שבין רבוה"ק עם הרה"ק ממעז'יבז, היו ענפים. הרה"ק רבי משה משא"ז ע"ב רבה"ק מרן ה'אמרי ברוך' זי"ע, היה גיסו, בהיותו חתן אביו הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל ממעז'יבז. מלבד זאת כפי שהזכרנו, היה רבי יש"י דודו של רבה"ק ה'אמרי חיים' זי"ע, וכן דודו של מרן ה'דמשק אליעזר' זי"ע, שהיה חתנו של הרה"ק רבי יצחק מאיר העשיל מקאפיטשניץ אחיו של הרה"ק רבי יש"י זצ"ל.

הספר-קונטרס 'שרש ישי' היה יקר המציאות ונדיר ביותר, עד שבשנת תשע"ט הודפס מחדש ע"י מכון 'שפתי צדיקים' בראשות נכד אחיו כ"ק אדמו"ר מקאפיטשניץ שליט"א, בתוספת מרובה עם דברי תורה עובדות ומכתבים מגנזי המכון.

היה שולח את בניו הק' שישגיו על רבי יש"י בוויזניץ, בהיותו שם לבדו ללא המשפחה.

הסב"ק ציוה אז להטמינו באהל רבוה"ק בוויזניץ, ואף מסר לו את מקומו השמור לו. כששאלו את הסב"ק על כך, השיב: 'וואס איז א חילוק דער ישראל אדער יענער ישראל?' [מאי נפקא מינה בין ישראל זה לישראל אחר - היינו שהסב"ק וגם הרה"ק ממעז'יבז נקראו בשם ישראל]. לימים, נטמן אכן הסב"ק בגרויסוורדיין ולא ע"י קברי אבוה"ק.

בצוואתו כתב הרבי שעל המצבה לא יכתבו שום שבח, רק נכד הקדוש מאפטא זללה"ה ונכד הקדוש מרוז'ין זללה"ה. עוד כתב: 'כאשר שמעתי מכבר'ק דודי אדמו"ר זי"ע ז"ל מטשארטקוב שהדלקת הנר על הציון הוא תיקון לנפש, אבקש מבני יחי נצח שירחמו על נפשי ויראו להדליק שם נר בתמידות שלא תכבה בעזהשי"ת, ויה"ר שיהיה לתיקון נשמת'.

הסב"ק ציוה להטמינו באהל רבוה"ק בוויזניץ, ואף מסר לו את מקומו השמור לו, וכששאלו את הסב"ק על כך, השיב: 'וואס איז א חילוק דער ישראל אדער יענער ישראל?'